

Samfunnsansvars- rapport 2014

MøllerGruppen

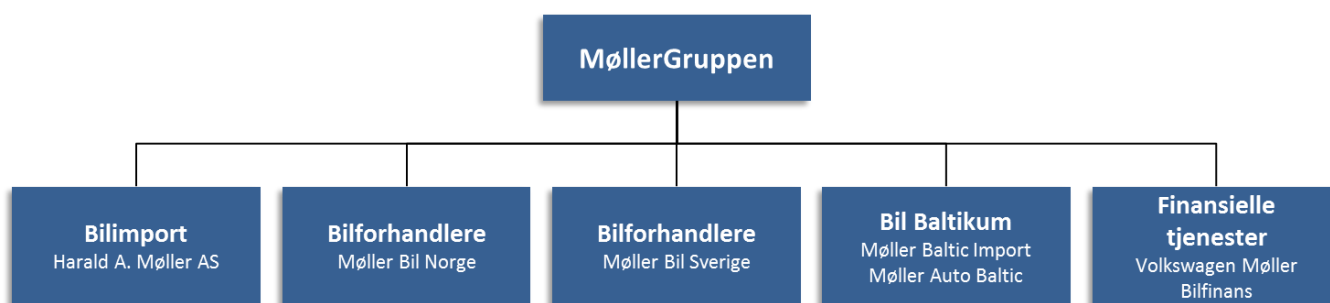
Om MøllerGruppen

MøllerGruppen er et familieeid konsern som er engasjert innen import, salg, service og finansiering av Volkswagen, Audi og ŠKODA. Selskapet er representert i Norge, Sverige og Baltikum.

Bilimport. Harald A. Møller AS er Norges største bilimportør. Selskapet har ansvaret for import, distribusjon og service av Volkswagen, Audi og ŠKODA i Norge. Mer enn hver fjerde nye bil som selges i Norge importeres gjennom Harald A. Møller AS. Møller Baltic Import SE importerer Volkswagen til Estland, Latvia og Litauen og Audi til Latvia og Litauen.

Bilforhandlere. Møller Bil er MøllerGruppens forretningsenhet for all forhandlervirksomhet i Norge, Sverige, Estland, Latvia og Litauen. Møller Bil Norge er Norges største bilforhandlerkjede og har 40 bilforhandlere med egne salgs- og serviceanlegg i hele landet. Møller Bil Sverige består av 10 utsalgssteder, og Møller Auto Baltic har 13 utsalgssteder i Estland, Latvia og Litauen.

Finansielle tjenester. Volkswagen Møller Bilfinans AS eies med 49 prosent av MøllerGruppen og 51 prosent av Volkswagen Financial Services AG. Selskapet har som formål å yte lånefinansiering og leasing av biler.

Om MøllerGruppens samfunnsansvar

Kjære leser!

Vi er glade for å presentere MøllerGruppens Samfunnsansvarsrapport for 2014. Årsrapporten for 2014 og denne Samfunnsansvarsrapporten gir en oversikt over våre økonomiske resultater, sosiale forhold, vår miljømessige påvirkning og bærekraftige ambisjoner. Samfunnsansvarsrapporten gjelder for MøllerGruppen og tilhørende selskaper.

Bedrifter påvirker samfunnsutviklingen der de opererer. Derfor har MøllerGruppen og andre bedrifter et ansvar som går ut over lønnsom verdiskapning. For MøllerGruppen er samfunnsansvar å styre konsernet i en mer bærekraftig utvikling, tuftet på våre grunnverdier åpen og ærlig, initiativrik, omtenkfull og tydelig. Konsernet har i flere år rapportert om miljø og samfunnsansvar som en del av årsrapporten. I 2011 benyttet MøllerGruppen for første gang Global Reporting Initiatives (GRI) format for rapportering av konsernets samfunnsansvarsengasjement. For 2013 valgte vi for første gang å presentere dette arbeidet i en egen Samfunnsansvarsrapport. Dette fortsetter vi med for 2014.

«Bilvirksomheten i MøllerGruppen har vokst kraftig de siste årene fra i overkant av 2000 medarbeidere i 2003 til nær 4000 ved 2014.»

MøllerGruppen er også i ferd med å slutte seg til FN-initiativet Global Compact og støtter Global Compacts ti prinsipper. Av ulike grunner ble ikke dette gjennomført i 2014, men det er fortsatt vår ambisjon å slutte seg til initiativet. Gjennom å jobbe med gode holdninger og målrettet forbedringsarbeid skal MøllerGruppens virksomhet bidra til å fremme menneskerettigheter, gode arbeids- og miljøstandarder og nulltoleranse for korrupsjon.

Bilvirksomheten i MøllerGruppen har vokst kraftig de siste årene fra i overkant av 2000 medarbeidere i 2003 til nær 4000 ved 2014. Vi har hatt store forbedringer på flere områder som bidrar til en bedre hverdag for våre medarbeidere, medmennesker og miljøet, noe som også denne Samfunnsansvarsrapporten er et uttrykk for. Vi har her lyst til å trekke frem fire områder:

Vi står foran oppstarten av vår samfunnsansvarsvirksomhet i Sverige og gleder oss til å ta fatt på det. I en undersøkelse foretatt i 2014 var holdningen blant store kunder og medarbeidere at Møller Bil i sitt samfunnsansvar bør se på tiltak som støtter barn og ungdom. Respondentene var grunnleggende positive til «prosjektet samfunnsansvar» og det var stor interesse blant medarbeiderne for å delta i frivillig arbeid. Det setter vi stor pris på. Det er vår ambisjon at vi i løpet av første halvår i 2015 vil foreta vår oppstart på området.

Vi hadde også en oppstart på et nytt prosjekt i Baltikum i 2014. MøllerGruppen er hovedsamarbeidspartner for SOS-barnebyer

og en tilvekst til vårt samfunnsansvar i Baltikum i fjor var igangsettingen av MøllerGruppen Baltic Foundation. Fondet ønsker å rette søkelyset mot barn og ungdom ved å støtte prosjekter og tiltak som har til hensikt å fange opp mennesker som av ulike årsaker lever under vanskelige forhold i Estland, Latvia og Litauen. Mens samarbeidet med SOS-barnebyer omfatter hele Baltikum, ønsker vi med Baltic Foundation å nå de som ivaretar de mer lokale, nasjonale initiativ og prosjekter. Fondet støtter årlig minimum tre prosjekter som hver kan motta økonomisk støtte på inntil 15.000 Euro. Fem prosjekter fikk støtte i 2014, to i Latvia og Litauen og ett i Estland. Interessen var meget stor og det kom inn mange søknader.

Det er gledelig å konstatere at det gjennomsnittlige CO₂-utslippet fra bilparken i Norge fortsatte å gå ned i 2014 – mye på grunn av det økte bilsalget av nullutslippsbiler, men også sammensetningen av bilparken endres i positiv retning, om enn sakte. Nullutslippsbilene har økt sin andel fra 5,5 prosent til hele 12,6 prosent og per i dag er det elbilene som står for den positive trenden. Det er tilfredsstillende at MøllerGruppen har realisert sin ambisjon med å ta et lederskap på ladbare biler. Volkswagen Group har også som ambisjon å bli verdens mest bærekraftige bilprodusent og gjør storinvesteringer for å ha de beste og mest bærekraftige produktene.

Arbeidet med å senke energibruken i våre bygg går også fremover og aktiv energioppfølging er installert for alle bygg i Norge og Baltikum (ca 70 bygg). Sverige står for tur i 2015. MøllerGruppen Eiendom har også definert et energispareprosjekt for forhandlerne i Norge der målsettingen er på 6 GWH sparing i løpet av de tre årene 2014, 2015 og 2016.

God lesning!

Pål Syversen
Konsernsjef

Paul Hegna

Historisk tilbakeblikk

Direktør konserninformasjon og samfunnsansvar

I 1936 ETABLERTE 41-ÅRINGEN HARALD AARS MØLLER STRØMMEN AUTO OG LA MED DET GRUNNLAGET FOR DET SOM I LØPET AV 77 ÅR HAR VOKST TIL ET AV NORD-EUROPAS LEDENDE BILKONSERN MED OVER 3700 MEDARBEIDERE.

MøllerGruppens kjernevirksomhet er import, salg og service av de tre sterke merkevarene Volkswagen, Audi og Skoda. MøllerGruppens mål er å skape verdier for eiere, kunder, medarbeidere og samarbeidspartnere. Helt siden Harald Aars Møller startet egen bilvirksomhet i 1936 har grunnverdiene Åpen og Ærlig – Initiativrik – Omtensksom og Tydelig stått sentralt. I årenes løp har MøllerGruppen solgt tilsammen 1 250 000 biler i Norge, Sverige og Baltikum. MøllerGruppen har i dag over 750 000 kunder som betjenes av til sammen 63 forhandlere i fem land.

Utgangspunktet for virksomheten var kontrakten som eneforhandler for Dodge i Norge. I 1946 skiftet selskapet navn til Harald A. Møller A/S, og som nummer syv i verden undertegnet Harald A. Møller importørkontrakt med Volkswagen AG i 1948.

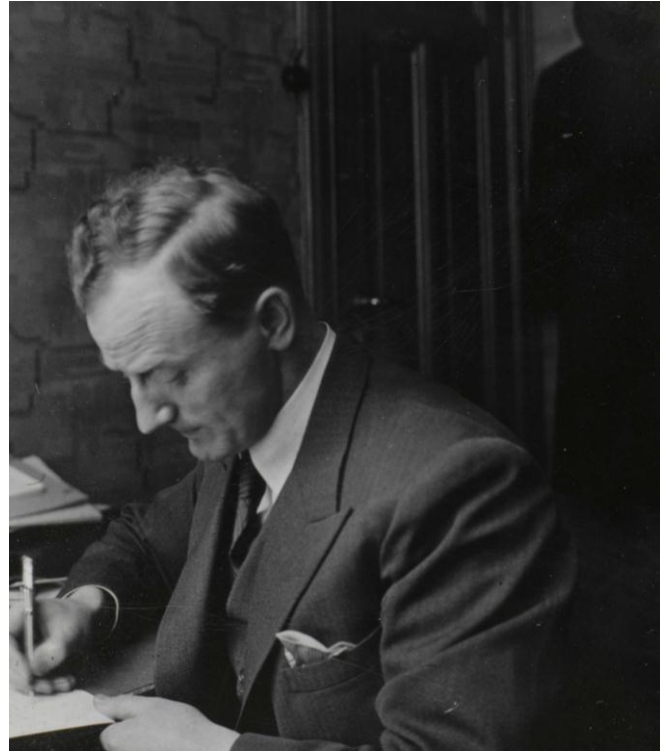
I 1949 blir de første 190 Volkswagen Bobler importert. I 1960 ble det slutt på ordningen med kjøpetillatelse for alle bilkategorier i Norge. Møller importerte i dette året 8 630 biler som var en markedsandel på 20 prosent av bilsalget i Norge. Prisen på Bobla var på 13.750 kroner. Samme år ble også Volkswagen nummer tjuefem tusen importert til Norge.

I 1966 skiller Harald A. Møller AS ut bilforhandlervirksomheten i egne aksjeselskaper. Dette er en forløper til dagens Møller Bil Norge. I 1970 innfører Harald A. Møller AS fleksitid for sine medarbeidere. På den tiden var dette banebrytende personalpolitikk.

Audi ble en del av konsernet i 1974, og Volkswagen Golf kommer på markedet samme år. I 1992 blir Harald A. Møller AS også norsk Škoda-importør. I 1994 importerer Harald A. Møller AS bil nummer 500 000. Parallelt med veksten i bilvirksomheten, ekspanderte konsernet inn i bil- og næringseiendom og finansielle investeringer.

I 1995 etableres Møller BilEiendom AS og i 1996 Møller BilFinans AS.

I 1997 etablerer MøllerGruppen seg i Baltikum og blir importør og forhandler av Volkswagen og Audi i Litauen. I 2002 blir selskapet importør og forhandler av Volkswagen og Audi i Latvia. I 2005 blir MøllerGruppen Volkswagen-importør i Estland.

1984: Harald A. Møller AS blir årets Volkswagen og Audi-importer of the Year in Europe.

1992: Harald A. Møller AS blir årets Volkswagen og Audi-importer of the Year in Europe.

2007: Harald A. Møller AS blir årets Škoda-importer of the Year in Europe.

2008: Harald A. Møller AS blir årets Volkswagen-importer of the Year in Europe

2013 & 2014: Volkswagen Nyttekjøretøy ble Europamestere målt i markedsandel for Volkswagen

MøllerGruppen lanserer Norges største bilforhandlerkjede under navnet Møller Bil i 2006. Alle Møller-eide bilforhandlere i Norge markedsføres under navnet Møller Bil, pluss stedsnavn. På internett lanseres www.mollerbil.no.

I 2007 etablerer MøllerGruppen seg i Sverige gjennom oppkjøp av forhandlergrupperingene E. V. Normans Bilfirma AB i Ørebro og AB G. Persson i Uppsala. I 2008 kjøper MøllerGruppen enda en forhandlergruppering i Sverige – da overtas også Arver Personbilar AB i Västerås.

I 2009 importerer MøllerGruppen bil nummer 1 000 000 til Norge. Det tok 58 år å nå den første halve millionen biler, men bare 15 år å nå den neste halve millionen. Millionbilen er en Golf TDI BlueMotion og tilhører MøllerGruppens bilsamling.

Høsten 2009 etablerer MøllerGruppen og Volkswagen Financial Services AG et nytt finansieringsselskap i Norge og tilbyr finansiering- og forsikringsprodukter for merkene Volkswagen, Audi, Skoda og VW-nyttekjøretøy. Navnet på det nye selskapet blir Volkswagen Møller Bilfinans AS, og hvor Volkswagen Financial Services har en eierandel på 51 %. Det nye selskapet var operativt mot slutten av 2009.

Familien bak MøllerGruppen omorganiserte sine virksomheter i 2014. Bil-, eiendoms- og investeringsaktivitetene er nå organisert i tre fokuserte virksomheter, som alle blir heleid av familiens nye holdingselskap Aars AS.

«Reorganiseringen er en naturlig følge av MøllerGruppens vekst de siste årene, og vil gi et enda tydeligere fokus i hver av virksomhetene. I tillegg legger endringen til rette for en mer hensiktsmessig eierform når fjerde generasjon etter grunnleggeren Harald A. Møller på sikt overtar eierskapet», sier styreleder Harald Møller.

Aars AS er et rent holdingselskap med fokus på eierskap, allokering av kapital og forvaltning av overskuddslikviditet. Selskapet vil også yte tjenester til eierne innen rådgivning og kapitalforvaltning.

Flere forhandlere

I 2014 signerte MøllerGruppen og AB Enköping Bilkompani avtalen som bekrefter MøllerGruppens kjøp av det svenske selskapet. Med oppkjøpet av AB Enköping Bilkompani virksomhet i Enköping og Bro styrker MøllerGruppen, gjennom den svenske bilforhandlervirksomheten Møller Bil Sverige, sin posisjon som en av de største forhandlergrupperinger i Sverige.

Det er også blitt bygget og åpnet et nytt forhandleranlegg for Volkswagen i Vilnius i Litauen – Møller Auto Savanoriai. Anlegget har en meget god beliggenhet og vil bidra til en fortsatt sterk utvikling av vår forhandlerkjede i Baltikum.

Åpning Møller Bil Oslo Vest

Møller Bil Skøyen ble avviklet helt mot slutten av 2014 og gjenoppstod som Møller Bil Oslo Vest på Lilleaker. Det nye todelte bygget, formet som to sylindere i av- og påkjøringsrammene fra Ring 3, er totalt på 26.000 kvadratmeter, fordelt på Volkswagen og Audi. Dette gjør forhandleren til Norges største, i hvert fall for egne merker.

Møller etablerte seg på Skøyen i 1956 som datidens mest moderne bilverksted. Salg av nye Volkswagen startet i 1963 og

Audi i 1974. Det store salget av VW Boble var med på å gjøre Møller Skøyen til en institusjon i Oslo. I 1996 ble det bygget et helt nytt bygg med nye salgslokaler, men allerede fra 2006 var

«Det å være åpen og ærlig, vise initiativ, være tydelig og å være omtenksum ved å bry seg om andre og miljøet, er krevende. Det handler om tillit, langsiktighet og verdiutvikling.»

Harald Møller, styreleder og eier i MøllerGruppen AS.

det klart at Skøyen ikke var stort nok for begge merker.

Møller Bil Oslo Vest hadde byggestart høsten 2013 og åpnet 5. januar 2015. Eierskapet er delt med 50 % til Mustad Eiendom og 50 % til MøllerGruppen Eiendom.

GI TILBAKE TIL SAMFUNNET

MøllerGruppen er et familieeid selskap og familien har alltid vært opptatt av å gi noe tilbake til samfunnet. Den første samfunnsansvarsstrategien kom i 2007 og er siden blitt revidert to ganger.

Medarbeidere

MøllerGruppen arbeider kontinuerlig og systematisk med arbeidsmiljøet og med å følge opp hvordan medarbeidere trives, hvordan de får utnyttet sin kompetanse og blir fulgt opp. Dette måles gjennom en årlig medarbeiderundersøkelse.

Medarbeiderundersøkelsen, som måler både medarbeiderengasjement og etterlevelse av grunnverdier, ble gjennomført på nytt i alle fem land på fem språk høsten 2014. Svarprosenten endte på 83 prosent og resultatene var gjennomgående svært positive.

Ved utgangen av 2014 var det samlede antallet medarbeidere i konsernet på 3 929 – en økning på 144 i løpet av året. Sverige hadde 614 (inklusive 50 nye medarbeidere i Bro og Enköping), de tre landene i Baltikum til sammen 607 og i Norge er det 2 708 medarbeidere.

Det er et kulturelt mangfold i konsernet dels gjennom eierskap i Estland, Latvia, Litauen og Sverige, men også ved at mange nasjonaliteter er representert innen forhandlerenettet i Norge.

Det har ikke vært nødvendig å iverksette noen spesielle tiltak for å hindre diskriminering og forskjellsbehandling i vårt selskap.

VERDIER OG KULTUR

MøllerGruppens grunnverdier er sentrale i konsernets bedriftskultur og er viktige veiledere for både ledere og medarbeidere i hvordan man skal behandle hverandre og kundene. Den etikken som grunnverdiene har vært tuftet på har vært plattformen for vår vekst, utvikling og arbeid helt siden selskapet ble grunnlagt. Verdigrunnlaget står sterkt hos våre medarbeidere, og vi arbeider for at det skal være like relevant i Sverige, Estland, Litauen, Latvia som i Norge.

Det handler om å leve opp til grunnlegger Harald A. Møllers evig aktuelle motto: «Det gjelder å holde sin sti ren». Like viktig som å holde sin sti ren er det også å legge til rette for at det skal være morsomt, engasjerende og krevende å arbeide i MøllerGruppen. Verdigrunnlaget bidrar til gode holdninger og handlinger som gir positive opplevelser for både kolleger og kunder. MøllerGruppens fire grunnverdier er:

ÅPEN OG ÆRLIG – Basis for våre tanker og holdninger

TYDELIG – Mål og retning

INITIATIVRIK – Handling og gjennomføring

OMTENKSOM – Relasjoner og ressurser

Det har i nyere tid vært jobbet med å forankre grunnverdiene i organisasjonen gjennom grunnverdifilmer vist på ledersamlinger og for nyansatte, gjennom omtale i alle lederutviklings- og talentprogrammer, og ikke minst gjennom synliggjøring av grunnverdiene på våre blå grunnverdiplakater som finnes overalt i selskapet.

Helt siden Harald A. Møller etablerte selskapet i 1936 har vårt verdigrunnlag vært en bærebjelke i selskapet. Etter alle disse årene er verdiene fortsatt like aktuelle og viktige for oss. At den nye Medarbeiderundersøkelsen også måler på etterlevelse av grunnverdiene er ment som ytterligere en bekreftelse på at vi anser verdiene som svært viktige.

HMS

Systematisk arbeid med Helse, Miljø og Sikkerhet er et myndighetskrav. Dette arbeidet skal sikre at det i MøllerGruppen – på alle nivåer i virksomheten – benyttes arbeidsmetoder som gjør at helse, miljø og sikkerhet systematisk blir vurdert og tatt hensyn til i planlegging, tilrettelegging og utførelse av arbeidet. Dermed blir dette et verktøy for bedre resultater for bedriften gjennom forebygging av skader og fravær, og ved bedret kvalitet på det arbeidet som utføres.

Det jobbes konkret og systematisk i MøllerGruppen med å få redusert både korttids- og langtidssykefravær samt å unngå skader. Like viktig er det å fremme den positive siden ved Helse-, Miljø- og Sikkerhets-arbeidet som innebærer at et godt arbeidsmiljø er et gode for alle medarbeidere.

MøllerGruppen har etablert en prosedyresamling som er et praktisk HMS-verktøy i det daglige arbeidet for ledere, verneombud, AMU-utvalg og forøvrig for alle medarbeidere. De forskjellige prosedyrene beskriver hvilket ansvar hver enkelt har og hvordan de som har et lederansvar i HMS-arbeidet skal gå fram.

FRISKVERN

Alle selskaper i Norge har en avtale om bedriftshelsetjeneste (BHT) og våre risikogrupper, mekanikere, fagteknikere, lakkerere og opprettere skal gjennomgå en helsekontroll hvert tredje år. I Oslo ble det inngått en avtale med Arsana AS for levering av BHT til alle risikogrupper i regionen. Dette til erstatning for vår egen BHT som på grunn av Arbeidstilsynets krav til godkjent bedriftshelsetjeneste ikke lenger ble godkjent.

I tillegg til Arsana har MøllerGruppen en egen HMS-rådgiver i konsernets HR-avdeling tilgjengelig for alle selskapene i Norge.

Sykefraværsoppfølging:

HR/BHT har arbeidet på individ-, avdelings- og organisasjonsnivå for å bistå virksomhetene med ulike utfordringer i forbindelse med sykefravær. Dette er videreført i 2015. BHT har vektlagt tett samarbeid med fastleger, NAV og behandlingsinstitusjoner og ellers deltatt på dialogmøter i arbeidsgiver- og i NAV-regi.

Sykefraværsoppfølging/personalsaker

52 personer i Møller Bil/Harald A. Møller har blitt fulgt opp av HR/BHT, hvor det har vært tverrfaglig samarbeid mellom den sykemeldte, arbeidsgiver, lege og NAV.

HR/BHT har deltatt på totalt 34 dialogmøter i NAVs regi. I forkant av dette har det vært samtaler med den sykmeldte, fastlegen og arbeidsgiver.

Tilrettelegging for gravide: Da HMS-rådgiver har jordmor kompetanse, har man tilstrebet tilrettelegging under svangerskap fremfor sykmelding i de tilfeller BHT der har blitt involvert.

Arbeidsmiljøutvalg (AMU):

BHT Oslo har deltatt på 37 AMU. I forkant av AMU er det vanlig å gå vernerunde. HMS-rådgiver deltar på enkelte av disse. Det registreres en god oppmerksomhet på HMS-arbeidet og samarbeidet med verneombud og ledelse er god.

Kurs i BHT Oslo regi:

- 1) HMS-rådgiver har holdt to tredagers grunnopplæringskurs i HMS for tilsammen 22 verneombud i Oslo og Stor-Oslo.
- 2) Det er avholdt fire førstehjelpskurs.
- 3) BHT Oslo har undervist alle første års lærlinger på Østlandet og i Bergen innen HMS.

Støymåling

Støymåling er foretatt av Arsana på Harald A. Møller Skedsmo og på Skadeverkstedet på Romerike.

Ergonomi:

Ergonomisk gjennomgang er utført på oppfordring hos Synergi og hos Harald A Møller, Skedsmo.

Alle andre Møller Bil forhandlere utenfor Stor- Oslo er tilsluttet ekstern bedriftshelsetjeneste som vil si at de har inngått lokale avtaler med anerkjente leverandører av bedriftshelsetjenester.

En viktig oppgave for BHT er å hjelpe ledere med oppfølging av langtidssyke. Her har BHT drevet kursing i lovverket og kompetanseoverføring slik at lederne kan praktisere relevant oppfølging. Gjennomgående oppmerksomhet i denne opplæringen er rettet mot forebygging.

Arbeidet med å redusere bruken av helseskadelige kjemikalier på verkstedene har fortsatt. Tiltaket er nå iverksatt i fire land

(Estland er foreløpig utsatt). Lengst har vi kommet i Norge hvor overforbruket av bremsrens er halvert i løpet av 2014.

Det er registrert ni skader fra hele landet som har resultert i legebehandling og fravær. Ingen alvorlige. Dette er vesentlig færre enn i 2013. MøllerGruppen bruker tallene og eksemplene i aktivt forebyggende arbeid og i undervisning.

Sykefravær i 2014 (2013 i parentes):

Møller Bil i Norge:	5,1% (5,3%)
Harald A. Møller:	4,3% (4,2%)
Møller Bil Sverige:	3,5 % (3,5%)
Møller Baltikum:	1,5 % (ikke sammenlignbare tall)

Sammenlignet med gjennomsnittet i Norge er dette bra tall. Møller Bil har også etablert egne måltall der langtidssykefraværet skal være under fem prosent og korttidsfraværet skal være under én prosent.

BEDRIFTSDEMOKRATI

Samarbeidsutvalget (SU) i Møller Bil Norge har hatt tre møter i løpet av året og ett møte i Konsernutvalget er gjennomført. Samarbeidet mellom de tillitsvalgte fra Fellesforbundet og ledelsen er preget av åpenhet og et felles syn på de aller fleste områder og er derfor ansett som både fruktbart og nyttig av begge parter. Flere Møller Bil-representanter har deltatt på SU-møtene for å informere om tiltak som det jobbes med sentralt i Møller Bil.

I Sverige er det lov om medbestemmelse i arbeidslivet som blant annet regulerer arbeidsgiverens informasjonsplikt og arbeidstakerorganisasjonenes forhandlingsrett. Informasjonsplikten innebærer at Møller Bil Sverige fortløpende skal informere de tre arbeidstakerorganisasjonene selskapet har en kollektiv avtale med. Informasjonen skal omhandle den økonomiske og produksjonsmessige utviklingen i selskapet og retningslinjene for personalpolitikken. Formålet er å gi medarbeiderne muligheten til å bedømme situasjonen og framtidssiktene.

Forhandlingsretten innebærer at arbeidstakerorganisasjonene, under visse forutsetninger, har rett til forhandlinger innen

selskapet fatter beslutninger om viktige endringer i selskapet eller beslutninger som har konsekvenser for den enkelte. Det gir medarbeiderne muligheter for å fremme sine synspunkter innen det fattes en beslutning. Informasjon og forhandlinger har skjedd kontinuerlig gjennom året 2014.

I Baltikum er det ikke etablert noe samarbeid med tillitsvalgte. Igjen er det slik at nasjonale regler og praksis skiller seg mye fra Norge.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kvinneandelen i konsernet holder seg relativt konstant. Kvinneandelen i Norge var ved utgangen av 2014 på ca. 17 prosent (2013:16 prosent) og vi har stadig et ønske om å øke denne. MøllerGruppen har et antall dyktige kvinnelige ledere i Norge, Sverige og i Baltikum og vi har et ønske om å øke dette antallet – noe som reflekteres ved at vi alltid søker å ha kvinner med i våre interne lederprogram.

Gjennomsnittsalder i Norge er 41 år for medarbeidere i Harald A. Møller, 39 år for medarbeidere i Møller Bil og 41 år for medarbeidere i konsernet og de øvrige selskapene. Gjennomsnittsalderen for medarbeidere i Sverige er 37 år. Foreløpig foreligger det ikke tall for dette fra Baltikum fordi vi ikke har administrative verktøy på plass som kan produsere den typen statistikk.

MøllerGruppen er i og utenfor vår bransje kjent for å ha medarbeidere med lang ansiennitet og vi har delt ut gullklokke (25 år) hele 628 ganger.

MEDARBEIDERUNDERSØKELSE (ENGASJEMENTSMÅLING)

Vi gjennomførte i 2014 en elektronisk medarbeiderundersøkelse for samtlige medarbeidere i alle fem land i MøllerGruppen. Tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i både 2012 og 2013 med sikte på å:

- 1) Vurdere nivået på engasjementet i arbeidet samt
- 2) Se hvordan vi lever opp til våre kjerneverdier

Engasjement – samlet for MøllerGruppen

Driver	Påstand	2013	2014
Fokus	Jeg vet hva som forventes av meg i jobben	4,6	4,6
Ressurser	Jeg har de nødvendige ressurser til å gjøre jobben på en god måte	4,2	4,2
Talent	Jeg bruker mine kunnskaper, evner og ferdigheter i jobben	4,6	4,6
Ros	Jeg har i den siste tiden fått ros og anerkjennelse for godt utført arbeid	3,9	4,0
Omsorg	Jeg får positiv oppmerksomhet og støtte på jobben	4,0	4,1
Utvikling	Noen på jobben oppmuntrer meg regelmessig til å utvikle meg	3,7	3,8
Gjennomsnittlig skår (3163 respondenter)		4,2	4,2

Begge år undersøkelsen har vært gjennomført har det vært svært høy svarprosent og i 2014 var det i sum 83 prosent av

medarbeidere i fem land som svarte på de tyve spørsmålene. Resultatene var positive med høye score over hele linjen. Dette tyder på både et godt engasjement og at grunnverdiene står sterkt. Nå er det likevel ikke tallene som er det viktigste med slike undersøkelser; det som er poenget er å gi alle ledere et mål på tingenes tilstand slik de opplever av medarbeiderne. Dermed får lederen et verktøy å bruke for å jobbe med forbedring og utvikling i sin egen avdeling. Arbeidet med dette skal foregå i full åpenhet og i samarbeid slik at resultatene deles og slik at alle involveres og tar ansvar for forbedringsarbeidet. Undersøkelsen gjennomføres én gang i året.

LEDERUTVIKLING

Vår virksomhet er preget av mange operative enheter som i stor grad må drives som selvstendige resultatenheter. Vi har også bygget ut velfungerende fellesfunksjoner på noen områder, men erkjennelsen av at vi må ha sterke, kompetente og selvgående ledere er sterk. Arbeidet med å utvikle våre ledere og rekruttere nye er derfor er høyt prioritert område.

MøllerGruppen har hatt fokus på å utvikle sine egne ledere i over 20 år. Intern rekruttering og kompetanseoverføring mellom selskapene – spesielt mellom importør og forhandler – er viktige bærebjelker for selskapets vekst og utvikling. Siden oppstarten med egne lederprogram i 1989 har ca. 600 ledere og ledertalenter deltatt på ett eller flere interne utviklingsprogram. Programmene er som regel basert på å sette sammen grupper av medarbeidere fra forskjellige enheter som over en periode på 6-8 måneder gjennomfører fem to-dagers intense samlinger rettet mot lederferdigheter og egenutvikling. Programmene innledes av en såkalt trekantsamtale mellom leder, deltaker og kursfasilitator hvor fokus og utviklingsbehov for den enkelte tydeliggjøres og forankres. God lederoppfølging gjennom programmet er en viktig forutsetning, likeledes en avsluttende trekantsamtale som tar for seg deltakers utvikling gjennom programmet og hva han/hun fortsatt behøver å ha fokus på.

Et resultat av satsningen på utvikling av egne ledere er at MøllerGruppen i stor grad er selvforsynt og i liten grad behøver å rekruttere eksternt til sentrale lederstillinger – samtidig som vi også ønsker noe påfyll utenfra.

I 2014 gjennomførte vi lederprogram for både lederkandidater (talent) og etablerte ledere, samt et eget talentprogram rettet mot selgere som vi forventer kan ta steget opp til markedssjef. Et program rettet mot mellomledere fra importør (Møller Baltic Import og forhandler (Møller Auto Baltic) i Baltikum ble gjennomført med samlinger i Riga, Tallin, Vilnius og Oslo. Et nytt lederprogram for 20 mellomledere fra både Norge og Sverige ble startet opp høsten 2014.

«Arbeidet med å utvikle våre ledere og rekruttere nye er derfor er høyt prioritert område. Et resultat av satsningen på utvikling av egne ledere er at Møller-Gruppen i stor grad er selvforsynt og i liten grad behøver å rekruttere eksternt til sentrale lederstillinger – samtidig som vi også ønsker noe påfyll utenfra.»

KURS OG OPPLÆRING I REGI AV IMPORTØREN HARALD A. MØLLER AS

Serviceskolen på Skedsmo er vår interne opplæringskole som ivaretar behovet for oppdatering og videreutdanning for mekanikere, teknikere og opprettere for alle våre forhandlere. Serviceskolen er ansvarlig for all teknisk opplæring for alle modellene til Audi, Skoda, Volkswagen personbiler og Volkswagen nyttekjøretøy som importeres til Norge. I tillegg gjennomfører vi teknikkopplæring for våre kundemottakere og selgere.

I 2012 utførte Serviceskolen 6608 Training Man Day og i 2013 5122. I 2014 var tallet 5385 TMD*.

Serviceskolen har også lagt til en ekstra dag i sin basisopplæring, hvor den ene ekstra dagen er for å styrke kunnskapen omkring servicearbeider.

Serviceskolen har åtte dyktige instruktører. Det kjøres 52 faste opplæringsmoduler med 2-4 dagers varighet. I tillegg kommer opplæring på nye modeller og modellendringer fra merkene. Basis-opplæringen som fordeles på tre moduler og utgjør totalt omlag 1600 opplæringsdager per år er den obligatoriske «inngangsporten» til alle våre opplæringsmoduler for nyansatte og lærlinger.

Serviceskolen består av totalt 3318 kvadratmeter og hele syv verksteder med topp moderne utstyr og tilhørende klasserom.

For Audi, Skoda og Volkswagen salg, selgereledere og «ikke teknisk trening», dvs. servicemarkedssjefer, delesjefer, kundemottakere, delemedarbeidere, garantisaksbehandlere, ble det i 2014 gjennomført 371 kursdager fordelt på 161 kurs med ca. 1800 deltakere. I 2013 var det ca. 297 kursdager fordelt på 119 kurs, med ca. 1300 deltakere. Dette gir totalt rundt 3700 TMD i 2014 mot rundt 2800 TMD i 2013.

2014 ble følgende antall sertifisert: 55 kundemottakere (verksted og karosseri), 30 delemedarbeidere, 34 servicemarkedssjefer og delesjefer, 72 selgere totalt, alle merker og 16 selgerledere totalt, alle merker.

MØLLER BIL SKOLEN

MøllerGruppens virksomheter bidrar til satsing på framtidens talenter. Møller Bil Skolen er et offentlig godkjent undervisningsopplegg der elever fra videregående skole inngår en lærekontrakt på normalt 24 måneder. I løpet av denne tiden skal lærlingene forene det teoretiske han eller hun i to år har lært på skolen med den praktiske kunnskapen som skal til for å avlegge fagprøve og dermed bli fagarbeider. Skolen følger en offentlig godkjent lærerplan for biltekniske utdanningsløp som bilmekaniker, bilskadereparatør, lakkerer, og reservedelsfaget.

På Møller Bil Skolen er elevene sikret å jobbe med de nyeste teknikker og utstyr som brukes for å vedlikeholde og diagnostisere biler som er teknisk ledende på områder som sikkerhet, miljø etc.

Representanter fra Møller Bil Skolen var også invitert til NHO sin årskonferanse «Velkommen til Læringslivet» i januar 2014. Skolen stilte med leder og to lærlinger som demonstrerte feilsøkingsteknikk på en Volkswagen e-up! på scenen.

Møller bil Skolen hadde ved årsskiftet 122 lærlinger (inntak 2013 og 2014). De beste tilbys fast jobb i Møller Bil etter avlagt fagprøve.

* (TMD)*= Training Man Day (eksempel: 10 deltakere på kurs i to dager gir 20 TMD)

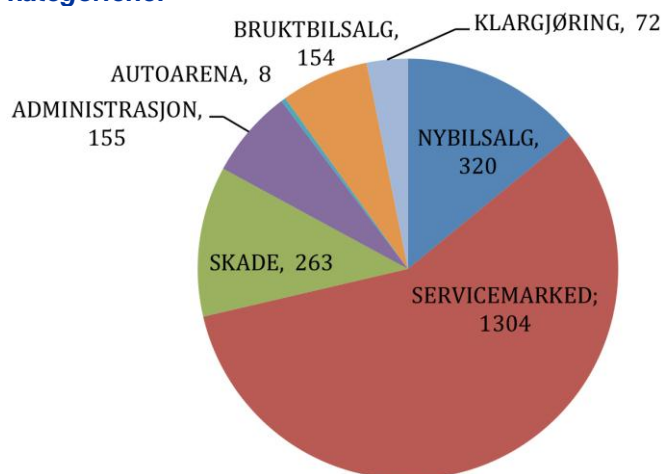
MEDARBEIDERSAMTALER

MøllerGruppen har som policy at det gjennomføres medarbeidersamtaler på alle nivåer. Det understrekes at gode medarbeidersamtaler må oppleves som meningsfylte for begge parter.

Oversikt medarbeidere over antall medarbeidere, ledere, gjennomsnittsalder og kjønns sammensetning – der denne informasjonen finnes:

	Norge	Sverige	Baltikum
Harald A. Møller AS			
Antall medarbeidere	320 (322)		
Gjennomsnittsalder	41 (42)		
Kjønnsfordeling i %	75 % menn/25 % kvinner		
Møller Bil			
Antall medarbeidere	2276 (2251)	614 (524)	
Gjennomsnittsalder	39 (37)	37 (38)	
Kjønnsfordeling i %	88 % menn/12 % kvinner	86 % menn/14 % kvinner	
MøllerGruppen og øvrige Møller- selskaper			
Antall medarbeidere	112 (119)		
Gjennomsnittsalder	41 (42)		
Kjønnsfordeling i %	39 % menn/61 % kvinner		
Møller Auto Baltic/ Møller Baltic Import			
Antall medarbeidere			607 (574)
Gjennomsnittsalder			
Harald A. Møller AS			
Antall medarbeidere	320 (322)		

2276 medarbeidere i Møller Bil jobber innen disse kategoriene:

SAMFUNNSANSVAR I SVERIGE

I samarbeid med Møller Bil Sverige ble det sendt ut en spørreundersøkelse i 2014 (enkät) for å gi oss bedre innsikt i hva som bør bli MøllerGruppens samfunnsansvarsarbeid i Sverige. Undersøkelsen var todelt der den ene delen omhandlet Møller Bil Sveriges samfunnsansvar og hvilket innhold det skulle ha, mens den andre delen var en vesentlighetsundersøkelse som gikk på hvilke områder respondentgruppen anså som viktig å rapportere på innenfor områdene medarbeidere, medmennesker og miljø. Hovedvolumet av respondentene var kunder og medarbeidere.

Det fremkommer som en tydelig tendens i den første delen av undersøkelsen at respondentene ønsker at Møller Bil i sitt samfunnsansvar bør se på tiltak som støtter barn og ungdom. Respondentene virker grunnleggende positive til «prosjektet samfunnsansvar» og det var stor interesse blant medarbeiderne for å delta i frivillig arbeid. Det er vår ambisjon at vi i løpet av første halvår i 2015 vil inngå samarbeid med en eller flere partnere på området Samfunnsansvar.

Forutsetningene får vårt valg av partner (e) er de samme i Sverige som i Norge og Estland, Latvia og Litauen, nemlig at vi skal velge en eksisterende organisasjon eller organisasjoner, det skal være muligheter for frivillig innsats for våre medarbeidere, organisasjonen bør ha virksomhet i nærheten av våre forhandlere og valget skal være i overensstemmelse med våre grunnverdier.

Vesentlighetsundersøkelsen som dreide seg om hvilke områder respondentgruppen anså som viktig å rapportere på innenfor områdene medarbeidere, medmennesker og miljø. Innenfor området medarbeidere mente respondentene at det var viktigst å rapportere på HMS, barnarbeid og diskriminering. I kategorien medmennesker var det så å si dødt løp mellom de fire områdene «selskapets verdigrunnlag», «samarbeidspartne-

re/initiativ som fremmer et bedre samfunn», «tiltak som fremmer menneskelige rettigheter» og «tiltak mot korrupsjon».

Innenfor miljø anså respondentene det som viktigst å rapportere selskapets tall på salg av lavutslippsbiler/nullutslippsbiler. Det ble også ansett som viktig å rapportere på avfallshåndtering, energiforbruk og MøllerGruppens CO₂-utslipp fra firmabiler.

Vi ser at vi i dag rapporterer på alle vesentlige parametere og at det derfor er samsvar mellom forventningene til kunder og medarbeidere og det vi faktisk rapporterer på i dag. Det er ikke gjennomført en tilsvarende undersøkelse i Norge.

MøllerGruppens grunnverdier:

- Åpen og ærlig
- Initiativrik
- Omtenksum
- Tydelig

– Det skal være krevende, engasjerende og moro å arbeide i MøllerGruppen!

Medmennesker

De fire verdiene **Åpen** og **Ærlig**, **Initiativrik**, **Omtenkstom** og **Tydlig** har helt siden selskapet ble grunnlagt vært plattformen for vårt arbeid, utvikling og vekst. Verdigrunnlaget står sterkt hos våre medarbeidere og er like relevant i Sverige, Estland, Litauen og Latvia som i Norge. Verdien **Omtenkstom** handler for oss om å bry seg om medarbeidere, medmennesker, kunder og miljø og være raus, romslig og inkluderende.

FN GLOBAL COMPACT

MøllerGruppen er i ferd med å slutte seg til FN-initiativet Global Compact og støtter Global Compacts ti prinsipper. Gjennom å jobbe med gode holdninger og målrettet forbedringsarbeid skal MøllerGruppens virksomhet bidra til å fremme menneskerettigheter, gode arbeids- og miljøstandarder og nulltoleranse for korrupsjon.

Virksomhetens vekst, også ut over Norges grenser, de siste årene tilsvarer et ytterligere fokus rundt vårt anti-korrupsjonsarbeid. Dette arbeidet ble videreført i 2014 og fortsetter med full kraft fremover.

MøllerGruppens selskaper i Latvia er ilagt en foretaksbot på tilsammen 7,3 millioner Euro på grunn av påstått ulovlig prissamarbeid. MøllerGruppen er sterkt uenig i grunnlaget for boten, og mener botens størrelse er helt ut av proporsjoner i forhold til de påståtte ulovlighetene. Saken vil bli brakt inn for det latviske rettsvesenet. Det er ikke avsatt noe for dette i regnskapet for 2014.

SAMARBEIDSPARTNERE

Som en del av vårt samfunnsansvar har vi også valgt å støtte organisasjoner og initiativ som bidrar til et rausere og bedre samfunn. Kirkens Bymisjons prosjekt Lønn som fortjent, SOS-barnebyers arbeid i Baltikum, Røde Kors sitt initiativ Ferie for alle, og Christian Radich, er samarbeidspartnere vi er stolte av.

«Lønn som fortjent» i regi av Kirkens Bymisjon gir rusavhengige en jobb å gå til og lønnen utbetales kontant samme dag. Noen av dem lager glassengler. Møller-Gruppen har støttet dette prosjektet siden 2007 gjennom kjøp av 5 000 glassengler. Partene utvidet i 2013 sin eksisterende avtale. Den nye avtalen omfatter kjøp av inntil 10.000 hengende glassengler per år. Glassenglene benyttes av utvalgte forhandlere som gavet til nybilkjøpere over hele landet. Vi håper at vi gjennom dette arbeidet kan bidra til å gjøre glassenglene enda mer kjent og skape flere arbeidsplasser. Det ble i 2014 delt ut opp mot 6000 glassengler.

MøllerGruppen er hovedsamarbeidspartner for SOS-barnebyer. Avtalen bidrar til SOS-barnebyers arbeid for sårbare barn i de tre baltiske landene. Bidragene fra MøllerGruppen går til to hovedformål. Halvparten av midlene skal gå til barn som bor i barnebyer enten fordi de er foreldreløse eller fordi foreldrene ikke er i stand til å ivareta omsorgen for dem, mens resten skal brukes forebyggende til å hjelpe familier i sitt nærmiljø med

bolig og ulike tiltak som skal forhindre at familier går i oppløsning. Våre medarbeidere bidrar med frivillig innsats på utvalgte prosjekter. Møller Auto Baltic har også lagt til rette for at ungdom fra SOS-barnebyer kan få sommerjobb og yrkesrettet utdanning.

«Ferie For Alle» gir barn og foreldre fra familier med svak økonomi muligheten til én ukers ferie i skolens ferier på et av Røde Kors' opplevelsessentre. Konsernet har støttet dette prosjektet økonomisk siden 2007 og rundt 50 medarbeidere har deltatt som frivillige på 54 ferieopphold. Dette har bidratt til at mer enn 9 000 barn og foreldre har fått en ukers ferie.

MøllerGruppen har i 2014 også besluttet å starte et eksklusivt mentorsamarbeid med Røde Kors. Hovedmålsettingen skal være å gi utsatt ungdom en mulighet til å forme en meningsfull hverdag og ta i bruk og videreutvikle sine ressurser og egenskaper på egne premisser. Målgruppen for mentorprosjektet er ungdom i alderen 13-19 år som ønsker å styrke nettverket sitt og trenger gode rollemodeller i livet sitt. Mentorsamarbeidet er derfor ment som et forebyggende tiltak for å nå ut til ungdom som står i fare for å falle fra i skoleløpet, eller som har behov for en voksen støttespiller i livet.

Pilotprosjektet har sin base rundt Røde Kors' byomfattende ressurscenter i Oslo, Café Condio. Ungdommene blir koblet til en frivillig, voksen mentor, og de møtes én gang i uken i minimum ett år.

MøllerGruppen bidrar med økonomisk støtte og med mentorer og seniormentorer, medlemmer i en referansegruppe/ styringsgruppe og medlemmer i en ressursgruppe/prosjektgruppe som utvikler prosjektet – alle frivillige fra egen organisasjon. Dette er et nybrottsprosjekt og et pilotprosjekt i Røde Kors, og MøllerGruppen er foreløpig eneste samarbeidspartner.

Helt siden 2000 har MøllerGruppen også bidratt til å bevare norsk maritim kulturarv gjennom bruk og økonomisk støtte til fullriggeren Christian Radich. Gjennom avtalen får medarbeiderne anledning til å delta på flere av seilasene til Christian Radich og skipet er også en viktig del av medarbeidernes 17. mai feiring i Oslo. Hvert år er mellom 500 og 600 medarbeidere om bord på nasjonaldagen. Avtalen er nå fornyet for ytterligere tre år (2013).

MØLLERGRUPPEN BALTIC FOUNDATION

MøllerGruppen Baltic Foundation ble stiftet i 2014 og ønsker å rette søkelyset mot barn og ungdom ved å støtte prosjekter og tiltak som har til hensikt å fange opp mennesker som av ulike årsaker lever under vanskelige forhold i Estland, Latvia og Litauen.

Fondet har til hensikt å bidra til å bedre den humanitære situasjonen, skape en tryggere hverdag, samt bidra til økt læring for barn og ungdom. Fondet støtter årlig minimum tre prosjekter som hver kan motta økonomisk støtte på inntil 15.000 Euro. Fem prosjekter fikk støtte i 2014, to i Latvia og Litauen og ett i Estland:

Latvia

- Støtte til insulinpumper for barn med diabetes. Søker: Alexandr Gridin's Charity Foundation.
- Støtte til en kraftig oppgradering av gårdsplassen til et dagsenter. Søker: Applicant: SOTAS («Social Service - Volunteers»).

Estland

- Støtteprogram for fattige barn. Søker: Estonian Union for Child Welfare.

Litauen

- Støtte til barn fra fattige familier ved skolestart. Søker: Foundation for the support of the schools of Latgale Region «Veronika».
- Støtte til utvikling av et multifunksjonelt klasserom på et krisesenter for kvinner og barn. Søker: NGO «Latviesu samariesu apvieniba» Crisis centre for children and women «Maras centrs».

Bakgrunnen for opprettelsen av MøllerGruppen Baltic Foundation er MøllerGruppens engasjement som hovedsamarbeidspartner for SOS-barnebyer i Baltikum.

Sverige

Som nevnt i kapittelet om MEDARBEIDERE, har vi startet arbeidet med å se på hva som bør bli MøllerGruppens sam-

funnsansvarsarbeid i Sverige. Vi er på jakt etter en eller flere samarbeidspartnere blant de ideelle organisasjonene og vil i tillegg i første halvdel av 2015 etablere Møller Bil Samhällsfond som ønsker å sette søkelys på barn og ungdom ved å støtte prosjekter og tiltak som har til hensikt å fange opp mennesker som av ulike årsaker lever under vanskelige forhold i Møller Bil sine distrikter.

SERTIFISERING OG KVALITET

Tillit fra kundene er avgjørende for at en virksomhet skal lykkes. MøllerGruppen tar derfor sitt kvalitetsarbeid på det største alvor. En forutsetning for å lykkes med kvalitetsarbeidet er at virksomheten jobber systematisk, involverer medarbeiderne og har fokus på brukeren av produktet eller tjenesten.

Importøren Harald A. Møller AS ble første gang sertifisert i henhold til ISO 9001:ff i 2004. ISO 9001 er basert på prinsippet om Kontinuerlig Forbedring og har et overordnet mål om å møte kundens forventinger. Siden den gangen har selskapet gjennomgått årlige revisjoner på denne standarden og har hvert eneste år kunnet vise til forbedringer. Harald A. Møller AS er i dag ansett for å være blant de aller beste på dette området innenfor vår bransje.

I 2011 ble selskapet også sertifisert i henhold til ISO 14001:ff som omhandler miljø, men er basert på de samme prinsippene.

BEREDSKAPSHÅNDTERING

MøllerGruppen har utarbeidet en beredskapsplan for å kunne håndtere uforutsette og uønskede hendelser på en god måte. I tillegg er det utviklet et program for beredskapsøvelser. Hvert år får flere av ledergruppene i selskapene opplæring i dette programmet i form av krise- og beredskapshåndtering. Det forekom ingen alvorlige hendelser i 2014.

Miljø

Vår klare ambisjon er å bli oppfattet som ledende på miljø i bilbransjen. Vi skal være en ressurs på bil- og miljøspørsmål, og legge til rette for at kundene kan foreta gode miljøvalg. Både internt i organisasjonen og eksternt har MøllerGruppen gjennom flere år hatt fokus på miljø, gjennom våre produktstrategier, sertifiseringsordninger, opplæring og i samtaler med samfunns-aktører, kunder, samarbeidspartnere og fabrikker. Vi samarbeider med miljøstiftelsen Zero og våre forhandlere i Norge er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette innebærer at alle Miljøfyrtårn-sertifiserte Møller Bil forhandlere, inkludert bilverkstedet og skadesentrene, må levere en årlig miljørapport til Stiftelsen Miljøfyrtårn. En gang i året arrangeres det en miljødag i Møller Bil for alle Møller Bil forhandlerne som må fornye sitt Miljøfyrtårn-sertifikat inneværende år.

Vår virksomhet skal ha minst mulig negativ påvirkning på miljøet. Harald A. Møller AS, som er Norges største bilimportør, er sertifisert etter ISO 14001. Sammen med Volkswagen-konsernet søker vi å utvikle innovative og bærekraftige løsninger som gir gevinster for alle.

CO ₂ -utslippet for nye personbiler i prosentandel fordelt på utslippsintervaller						
CO ₂ -intervall g/km	Desember			Januar t.o.m desember		
	2014 Andel %	2013 Andel %	Endring andel 2013 - 2014 %	2014 Andel %	2013 Andel %	Endring andel 2013 - 2014 %
0	12,1	11,2	0,9	12,6	5,5	7,0
1 - 50	0,9	0,2	0,7	1,2	0,2	1,0
51 - 110	26,1	22,5	3,7	24,2	22,2	2,0
111 - 120	13,4	15,5	-2,2	13,7	16,1	-2,4
121 - 130	11,2	11,4	-0,2	11,7	10,5	1,2
131 - 150	18,9	16,5	2,3	18,5	23,1	-4,7
151 - 170	15,1	18,9	-3,8	15,0	16,6	-1,6
171 - 190	1,5	3,0	-1,5	2,2	4,5	-2,2
191 og mer	0,8	0,9	-0,1	0,9	1,2	-0,3

BILER OG TEKNOLOGI

I Norge har CO₂-utslippet gått kraftig ned det siste året. Mye I fjorårets Samfunnsrapport skrev vi at det gjennomsnittlige CO₂-utslippet i Norge gikk kraftig ned i 2013. Denne trenden fortsetter i 2014. Mye på grunn av det økte bilsalget av nullutslippsbiler, men også sammensetningen av bilparken endres i positiv retning, om enn sakte. For ett år siden hadde 38,1 prosent av de nye bilene CO₂-utslipp mellom 1 og 120 g/km. Ved fjorårets slutt var dette tallet steget til 39,1 prosent.

Nullutslippsbilene har økt sin andel fra 5,5 prosent til hele 12,6 prosent, noe som selvsagt får stor betydning for totalutslippet, og per i dag er det elbilene som står for denne positive trenden.

Blant bilene som har CO₂-utslipp mellom 1 og 50 g/km er det en endring på ett prosentpoeng til 1,2 prosent. Få av dagens biler med forbrenningsmotor greier å komme under 50 gram. Det er også en liten økning i intervallet fra 51 til 110 g/km. I 2013 havnet 22,2 prosent av de nye bilene innenfor dette intervallet. I 2014 var tallet steget til 24,2 prosent.

I intervallet 111 til 120 g/km er det en nedgang fra 16,1 prosent i 2013 til 13,7 i 2014. I intervallet fra 121 til 130 g/km er det derimot en liten økning på 1,2 prosentpoeng til 11,7 prosent, mens andelen biler i intervallet fra 131 til 150 g/km gikk ned fra 23,1 til 18,5 prosent.

Blant bilene med de største utslippene er det også en tydelig utvikling. Intervallet 151 til 170 g/km har gått fra 16,6 prosent til 15,5 og intervallet fra 171 til 190 gått tilbake fra 4,5 til 2,2 prosent fra 2013 til 2014. Personbilene med utslipp over 191 g/km gikk tilbake fra 1,2 til 0,9 prosent av totalsalget.

25 PROSENT VIL VÆRE LADBARE

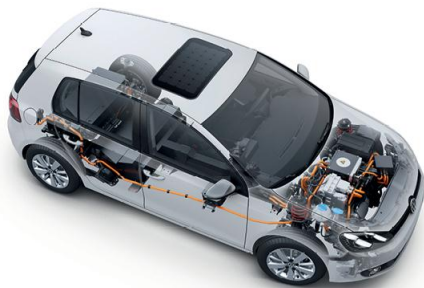
Bilimportørenes Landsforening (BIL) tror på et kraftig oppsving i salget av ladbare biler der hver fjerde nye personbil i 2015 enten vil være elektrisk eller en ladbar hybrid. Dersom BILs prognoser slår til, vil det medføre et kraftig kutt i CO₂-utslippene allerede i 2015. Forutsatt at CO₂-utslippene også reduseres noe på bensin- og dieselbilene (- 4 g/km), viser beregningene at gjennomsnittet kan bli så lavt som 95 g/km i 2015 – og på «måltallet» 85 g/km i 2020. (Kilde: Bilnytt.no, 11.2.2015). Vi har ikke tilgjengelig tilsvarende historiske tall for Sverige, Estland, Latvia og Litauen.

UTVIKLING VÅRE MERKER

Våre lavutslippsmodeller har etter hvert fått god kjennskap og posisjon i markedet og er nå blant våre mest populære modeller. CO₂-utslippene fra våre merker er betydelig redusert de siste 10 årene. I 2006 var gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra Volkswagen på 170 gram per kilometer. I 2013 var tilsvarende tall 124 gram, en reduksjon på over 25 prosent. I 2014 var det tilsvarende tallet nede på 97 gram. En kraftig reduksjon der den etter hvert høye andelen av elbiler spiller inn.

GJENNOMSNIITTLIG CO₂-UTSLIPP PER KJØRTE KM.

I tett samarbeid med Bilimportørenes Landsforening har MøllerGruppen bidratt til en felles standard for miljøklassifisering av biler. Klassifiseringen benyttes i dag i all markedsføring av våre biler.

LEDEDE PÅ LADBARE BILER

Elbilmarkedet i Norge har på bare to år gått fra å være et nisjemarked til å bli en svært betydningsfull del av nybilmarkedet. MøllerGruppen jobber aktivt for å etablere en mer miljøvennlig bilpark i Norge og har som ambisjon også å være ledende på ladbare biler. Det klarte vi å oppnå i 2014. Vi lanserte Volkswagen e-up! i 2013. I 2014 lanserte vi Volkswagen e-Golf, den elektriske versjonen av bestselgeren Golf. Den ble veldig godt mottatt i markedet og Volkswagen solgte flest elbiler i Norge med 4 989 registrerte biler i 2014. Det utgjør en markedsandel på 27,6 prosent. Vi er også i markedet med de ladbare hybridene/plug-in hybridene Audi A3 Sportback e-tron og Volkswagen GTE. Mot slutten av 2015 kommer også Passat GTE plug-in hybrid.

VOLKSWAGEN INVESTERER I FEMTIDEN

Volkswagen Group har som ambisjon å bli verdens mest bærekraftige bilprodusent og gjør storinvesteringer for å ha de beste og mest bærekraftige produktene. Et annet viktig tiltak er miljøprogrammet «Think Blue. Factory», hvor målet er å redusere energiforbruket og CO₂-utslippet fra alle Volkswagen-fabrikker over hele verden med 25%.

Volkswagen skal investere 721 milliarder kroner på sin vei mot å bli verdens mest miljøvennlige bilprodusent. Rundt 350 milliarder kroner skal brukes på å modernisere og utvikle modellsortimentet i årene fremover, og det vil bli lagt mye fokus på ladbare hybrider og elbiler.

MER MILJØVENNLIGE FABRIKKER

I tillegg skal rundt 5000 enkelttiltak implementeres på alle fabrikkene for å gjøre fabrikkene mer miljøvennlige. Så langt er mer enn 2700 av disse tiltakene gjennomført, med det resultat at produksjonsprosessen har blitt 17 prosent mer miljøvennlig enn i 2010. Målet er at fabrikkene skal bli 25% mer miljøvenn-

lige sammenliknet med 2010-tall i løpet av 2018 ved å senke energi- og vannforbruket, samt CO₂- og løsemiddelutslipp. Navnet på prosjektet er altså «Think Blue. Factory».

«MøllerGruppen jobber aktivt for å etablere en mer miljøvennlig bilpark i Norge og har som ambisjon også å være ledende på ladbare biler. Det klarte vi å oppnå i 2014.»

SERTIFISERTE ORDNINGER

Eksempler på innovative tiltak for å gjøre produksjonen mer miljøvennlig er blant annet at vann som blir brukt til å teste brannslukkingssystemet ved Volkswagens fabrikk i brasilianske Curitiba resirkuleres som kjølevann for senere tester. Også på andre Volkswagen-fabrikker har man redusert vannforbruket, som ved motorfabrikken i tyske Chemnitz hvor man sparer vann og smøremidler ved å filtrere væskene etter bruk.

Mye av nøkkelen i «Think Blue. Factory» er å bruke ressursene mer effektivt, og også resirkulere så mye som mulig. Andre tiltak som har blitt gjort er for eksempel å redusere energiforbruket på fabrikkene med å kontrollere ventilasjonen med avanserte sensorer, og man bruker i stor grad strøm fra energikilder som vann-, vind og solkraft. Når en bil skal lakkres, brukes en mer miljøvennlig lakk og når bilen settes sammen bruker man mer elektriske verktøy enn tidligere. Flere og flere tiltak implementeres hele tiden på alle Volkswagens fabrikker over hele verden.

DOW JONES BÆREKRAFTINDEKS

I 2013 ble Volkswagen oppført som verdens mest bærekraftige bilprodusent. RobecoSAM AG klassifiserte selskapet som

GENNOMSNIITTLIG CO₂-UTSLIPP per kjørte kilometer

Merke	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Audi	195	170	159	157	148	141	142	138	135
Skoda	154	147	146	147	141	138	138	128	126
Volkswagen	170	156	161	148	133	129	133	124	97

«Industry Group Leader» i bil- og komponentsektoren i dette årets gjennomgang av Dow Jones' bærekraftindeks.

Gjennomgangen tok for seg økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft av totalt 31 bilselskaper, sju av dem fra Europa, med henvisning til kriterier som miljø og strategi for klimabeskyttelse, innovasjon, ledelse og samfunnsansvar.

En tredjedel av konsernets energiforbruk kommer i dag fra fornybare energi. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra Volkswagens-konsernets bilsalg er kraftig redusert de siste årene. Konsernet har som mål å kutte gjennomsnittlig CO₂-utslipp på selskapets europeiske nybilpark til 95 g/km innen 2020. Dette er identisk med EUs uttrykte mål på området.

MØLLER BIL KLARGJØRING

Møller Bil Klargjøring har som hovedoppgaver utstyrsmontering og teknisk og kosmetisk behandling av alle bilene som ankommer landet. I 2009 investerte Møller Bil Klargjøring i et nytt vaske- og klargjøringsanlegg. Før denne investeringen lå vannforbruket per bil på ca 180 liter. Nå er vannforbruket per klargjort bil på 26 liter. Kjemiforbruket har i samme periode blitt redusert fra 1,9 liter per bil i snitt til dagens nivå på 0,8 liter.

Møller Bil Klargjøring utfører oppdrag for alle 42 forhandlere i MøllerGruppen, samt ut fra enkelte storkundeavtaler via Harald A. Møller. De 42 forhandlerne utgjør 60 prosent av totalen for de fire merkene. Møller Bil Klargjøring er også Miljøfyrtårn-sertifisert. I 2014 klargjorde de 26.764 biler.

AVFALL – GJENVINNING AV BILER

Den norske bilbransjen har gjennom Autoretur utviklet et svært godt verktøy for innsamling og gjenvinning av vrakede biler. Autoretur gjenvinner hvert år ca. 125.000 kjøretøy, og nær 95 % av bilenes vekt blir gjenfunnet ved material-/energigjenvinning og ombruk av deler. Det er bilimportørene som har ansvar for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy.

Autoretur-ordningen skal sikre forsvarlig gjenvinning og resirkulering av kasserte biler. Dette er viktig for å redusere CO₂-utslippet og utslipp av miljøgifter og for å øke gjenbruk av metaller som er en begrenset ressurs. Autoretur-ordningen sparte samfunnet for 159.000 tonn CO₂-utslipp i 2013. Det tilsvarer utslippene fra 70.500 biler med en årlig kjørelengde på 15.000 kilometer og utslipp på 150 g CO₂/km (ref. miljøregnskapet fra Vista Analyse). Autoretur sørger også for at tungmetaller som bly, kadmium og kvikksølv behandles forsvarlig.

I 2013 (tall for 2014 var ikke klare) ble det vraket 128 721 kjøretøyer i Norge. Totalt ble 148.814 tonn avfall behandlet. Av dette ble 100.495 tonn materialgjenfunnet (67,5 prosent), 30.675 tonn energigjenfunnet (20,6 prosent) og 11.903 tonn

gjenbrukt (8 prosent). Dette betyr at 96,1 prosent av bilenes vekt ble gjenfunnet og kun 3,9 prosent gikk til deponi i 2013.

I gjennomsnitt gjenvinnes ca. 750 kg metaller fra en vraket bil. Det er Miljødirektoratet som kontrollerer Autoretur.

AVFALL – AVFALLSHÅNDTERING, NORGE

Som et ledd i vårt miljøarbeid har MøllerGruppen inngått avtale med Ragn-sells om avfallshåndtering fra våre selskaper i Norge. Avfallsmengden i 2014 var på 3.350 tonn. Dette er en økning på 8 % sammenliknet med 2013. Sorteringsgraden på 76 % var omtrent på linje med 2013, og betegnes av RagnSells som 'svært bra' med bakgrunn i vår bransje.

Økningen på 8 % indikerer en større aktivitet på våre verksteder, da verkstedene er den enheten som skaper mest avfall.

De mest vesentlige fraksjonene er:

- Papp og papir: 15 %
- Trevirke: 4 %
- Metaller: 19 %
- Plastemballasje: 4 %
- Olje og drivstoff: 21 %

AVFALL – AVFALLSHÅNDTERING, SVERIGE

Møller Bil Sverige har avfallsavtaler med selskapene IL Recycling og Nemax der sistnevnte selskap tar hånd om farlig avfall som aerosoler, airbags, batterier, elektronisk avfall, glykol, lysrør, løsemidler, oljefilter, plastforpakninger mm. Alt farlig avfall sorteres.

For ikke farlig avfall hadde Møller Bil Sverige som mål for 2014 at 50 % skal være sortert. Alle forhandlere så nær som to nådde dette målet i 2014.

I løpet av 2013 ble det igangsatt et arbeid som ser på innkjøp og bruk av kjemikalier. Arbeidet vedvarte i 2014 for å sikre en god håndtering av bruk av kjemikalier på bilverkstedene.

Totalt avfallsvolum var på 332,866 tonn for 2014. Avfallet var inndelt i de to kategoriene brennbart og blandingsavfall. Blandingsavfall består av ulike typer metall, alt fra bremseski-ver, lagerinnredninger til skruer og muttere.

Alle nye medarbeidere får en introduksjon i avfallshåndtering når de begynner i selskapet.

AVFALL – AVFALLSHÅNDTERING BALTIKUM

Forhandlerne i Baltikum følger de krav til avfallshåndtering og rapportering som kreves i Litauen, Estland og Latvia. Det innebærer at alle forhandlere har prosedyrer for avfallshåndtering og også har inngått avtaler med selskaper som utnytter avfallet. Dette gjelder også farlig avfall som batterier og dekk.

Det er ennå ikke etablert noen sentral form for rapportering i MøllerGruppen rundt dette.

ENERGILEDELSE I MØLLERGRUPPEN

Miljøhensyn er også godt forankret i MøllerGruppen Eiendom. Miljøhensyn er godt forankret i MøllerGruppen Eiendom gjennom mangeårig satsing på Enøk-tiltak. Det ble i 2013 foretatt betydelige investeringer for å redusere energiforbruk, slik det fremgår i fjorårets rapport.

Energiledelse er også godt forankret i toppledelsen hos MøllerGruppen og selskapet etterlever spesifikasjonene i ISO 50001. Energiledelse er jevnlig tema i ledermøter, prosedyrer for årlig rapportering og revidering er på plass og rutiner for planlegging, godkjenning og gjennomføring av investeringer er etablert. Dette koordineres med løpende spesifikasjoner og søknad om tilskudd fra Enova.

Aktiv energioppfølging er installert for alle bygg i Norge og Baltikum (ca 70 bygg). Sverige står for tur i 2015. Dette innebærer at alle energikilder som elektrisitet, fjernvarme og gass logges time for time, at ESAVE gir ukentlige kommentar og tips til effektiv energibruk, og at lokalt personell eller tilknyttede serviceselskaper gjennomfører tiltak etter ukentlige råd fra ESAVE.

MøllerGruppen Eiendom har definert et energispareprosjekt for forhandlerne i Norge der målsettingen er på 6 GWH sparing i løpet av de tre årene 2014, 2015 og 2016. 2013 er referanseåret. Enova har gitt tilsagn om støtte til prosjektet. 50 prosent av sparemålet, rundt 3 GWH, forventes å bli oppnådd med energioppfølging og enkle tiltak med lave eller ingen investeringer. Resten krever investeringer, forhåpentligvis med return of investment på mindre enn fire år.

I 2014 oppnådde MøllerGruppen en temperaturkorrigert innsparing på 1,6 GWH gjennom energioppfølging og enkle tiltak. Det er rundt 50 prosent av målsettingen på 30 prosent av tiden. I 2014 har vi også lært at en kan ta mer enn 3GWH gjennom energioppfølging og enkle tiltak. Dette vil senke presset på investeringer for å nå målsettingen. Foreløpig er det slik at det er de små forhandlerne som har kommet lengst i virkningsfulle tiltak. Når man får gjennomført dette også for de store forhandlerne, ligger det et stort innsparingspotensial i dette.

Resultatet for Norge i 2014 er ca 3,7 GWH målt innsparing ifht 2013. 2014 var et gjennomsnittlig varmt år. Temperaturkorrigert besparelse ble altså 1,6 GWH. Dette kommer i tillegg til de 7.5 GWH innspart i perioden 2009-2013. Innsparingene er i det vesentligste fremkommet gjennom enkle tiltak med justering av settpunkter og driftstider i SD-anlegg og kontroller av ventilasjonsanlegg.

Reduksjon i energibruk for Norge fra 2013 til 2014 utgjør en ytterligere reduksjon i miljøgasser tilsvarende 1295 tonn CO₂-ekvivalenter. (3,7 GWH a 350 g/kWh).

For 2015 vil man videreføre og styrke samarbeidet mellom lokalt driftspersonell og supportpersonell hos ESAVE. En erfarer at kombinasjonen av lokal tilstedeværelse og sentral kompetanse på energioppfølging er en suksess. Aktiv og kompetent veiledning fra personell hos ESAVE, kombinert med kunnskap hos det lokale driftspersonellet, gjør at en får en særlig effektiv utnyttelse av systemer for sentral driftskontroll (SD).

En vesentlig faktor for energieffektiv drift av moderne bygg ligger i riktig bruk av installerte SD-anlegg. MøllerGruppen har inngått avtale med firma Energima for å sikre at SD-anleggene til enhver tid er operative og riktig justert. Det ansees som en styrke å ha sentral kompetanse på dette.

NOEN EKSEMPLER PÅ ENERGIREDUKSJON

Møller Bil Romerike

Møller Bills anlegg på Skedsmo, Hvamstubben 8, har i mange år slitt med et relativt høyt energiforbruk. Anlegget er av eldre dato og en oppgradering av tekniske anlegg for ventilasjon har vært i fokus. Tiltakene som er gjennomført i 2014 har medført lavere energiforbruk til oppvarming og ventilasjon, noe som gir særlig store besparelser i kalde vinterperioder. I tillegg har en bedre styring av ventilasjon/varme gitt besparelser sommerstid, en tid på året da kostnader til kjøling av lokalene øker på. Det er ingen selvfølge at alle varmesystemene i store bygg er slått av når kjølingen går for fullt. Godt vedlikehold av tekniske reguleringsystemer er en suksess i så måte. Energiforbruket på Skedsmo-anlegget er målt ca 250.000 kWh lavere i 2014 sammenlignet med 2013. Temperaturkorrigert nedgang var ca 200.000 kWh.

Møller Bil Ryen

Møller Bills anlegg på Ryen har redusert energiforbruket med nærmere 330.000 kWh fra 2013 til 2014. Tatt i betraktning et varmt år i 2014 er den reelle temperaturkorrigerede besparelsen ca 210.000 kWh. Besparelsene er oppnådd gjennom bygnings-tekniske forbedringer på vinduer i verkstedhallen, samt bedre regulering og oppfølging av tekniske anlegg for varme og ventilasjon.

Møller Bil Etterstad

Møller Bills anlegg på Etterstad (Grenseveien 67) har redusert sitt energiforbruk systematisk de siste årene. Målt reduksjon er nærmere 23 % lavere i 2014 sammenlignet med 2011. Temperaturkorrigert reduksjon tilsvarer nærmere 25 % i samme periode. Det er lagt vekt på å trimme inn driftstider på ventilasjon og varme samt effektiv sekvensstyring av kjøling i forhold til varme.

Møller Bil Gran

Møller Bils anlegg på Gran Mohagalia har redusert sitt forbruk med ca 35 % fra 2013 til 2014. Temperaturkorrigert reduksjon er beregnet til ca 30 %. Innsparingene er gjort i et godt samarbeid mellom lokal driftsansvarlig og supportpersonell hos ESAVE. Særlig har man hatt oppmerksomhet rundt effektiv drift av ventilasjon og varmeanleggene. Reduksjonen er i stor grad foretatt innenfor et lavere forbruk av fjernvarme. Det er også foretatt noen mindre investeringer i isolering av ventiler og shunter på varmfordelingen.

MILJØARBEID I MØLLER BIL SVERIGE

Møller Bil Sverige er sertifisert i henhold til ISO 9001, akkreditert av Swedac på ISO 17020, samt miljøsertifisert i overensstemmelse med ISO 14001. Medarbeidernes kompetanse oppdateres kontinuerlig og kontrolleres ved hjelp av løpende interne og eksterne kontroller.

På energisiden har Møller Bil Sverige i flere år gjennomført et energispareprogram med selskapet ÅF Infrastructure, men det er 15 bygg som nå får installert energioppfølging fra ESAVE i 2015. Referanseforbruket som er målt for 2013 var på ca 12,5 GWH. Med 80 øre pr kWh utgjør dette en årlig kostnad på ca 10 mill kroner.

I Sverige er fjernvarme mye mer utbredt enn i Norge, og energioppfølgingen vil derfor i mye større grad være fokusert på en reduksjon i fjernvarmekostnadene. Endelige sparebudsjetter for Sverige er ikke lagt ennå, men en har forventninger om etterhvert å kunne utløse gevinster i størrelsesorden 1 million kroner pr år sammenlignet med forbruket i 2013.

Utvikling 2003–2014

MøllerGruppen har hatt en sterk utvikling både i resultater og i antall medarbeidere i perioden 2003–2014.

